

Ochrana ovzduší v roce 2026: legislativní změny a praktické dopady na průmysl

Kurt Dědič, kurt.dedic@mzp.gov.cz

Konference Vápno, cement, ekologie, Seč, 19.5.2026

Ministerstvo životního prostředí

Obsah

- Změny v odboru ochrany ovzduší MŽP
- Implementace novely zákona o ochraně ovzduší a emisní vyhlášky
- Nová směrnice o kvalitě ovzduší a její transpozice a implementace
- Posuzování souladu s emisními limity podle čl. 15a směrnice IED

Implementace novely zákona

- **Odbor ochrany ovzduší (970)** je součástí sekce technické ochrany životního prostředí (900)
- **Oddělení kvality ovzduší (971)**
  - Vedoucí Mgr. Vendula Breburdová
- **Oddělení zdrojů emisí (972)**
  - Vedoucí Mgr. Pavel Gadas
- **Oddělení nejlepších dostupných technik a integrovaného povolení (974)**
  - Vedoucí Ing. Mgr. Jana Harzerová

Implementace novely zákona

- 2026
  - Ohlašování termínu jednorázového měření emisí přes ISPOP (provozovatel)
  - Ohlašování výsledků jednorázového měření emisí do ISPOP (autorizovaná osoba)
  - Zvyšují se sazby poplatků za znečišťování ovzduší (o inflaci z posledních let)
  - Vstupují v účinnost minimální vzdálenosti (1.7.2026)
- 2027
  - Termín pro podání žádosti o změnu povolení provozu, které není v souladu s legislativními požadavky (do 1.3.2027)
- 2028
  - Ohlašování informací ze systémů kontinuálního měření emisí do ISKQ (provozovatel) – bude zrevidováno

42

ZÁKON

ze dne 22. ledna 2025,

kterým se mění zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o ochraně ovzduší

Čl. I

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 37/2014 Sb., zákona č. 382/2015 Sb., zákona č. 369/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 172/2018 Sb., zákona č. 403/2020 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 284/2021 Sb., zákona č. 382/2021 Sb., zákona č. 142/2022 Sb., zákona č. 432/2022 Sb. a zákona č. 149/2023 Sb., se mění takto:

1. V § 1 odst. 1 se slova „ekosystémy a“ nahrazují slovem „ekozystémy“, a na konci textu odstavce se doplňují slova „a zachování co nejvyšší úrovně znečištění v souladu se zásadami trvalé udržitelného rozvoje a široaného zařazení území“.

2. Poznámka pod čarou č. 1 zní:

„1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES ze dne 21. května 2008 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistém ovzduší pro Evropu, ve znění směrnice Komise (EU) 2015/1430, Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/107/ES ze dne 15. prosince 2004 o obsahu arzenu, kadmia, rtuti, niklu a polycyklických aromatických uhlovodíků ve vnějším ovzduší, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 219/2009 a směrnice Komise (EU) 2015/1480.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/42/ES ze dne 21. dubna 2004 o omezení emisí těžkých organických sloučenin vznikajících při používání organických rozpouštědel v některých barvách a lacích a výrobcích pro opravy nádrží vozidel a o změně směrnice 1999/13/ES, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 1137/2008.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/30/ES ze dne 23. dubna 2009, kterou se mění směrnice 98/70/ES, pokud jde o specifikaci benzínu, motorové nafty a plynových olejů, zavedení mechanismu pro sledování a snížení emisí skleníkových plynů, a směrnice Rady 1999/32/ES, pokud jde o specifikaci paliva používaného plavidly vnitrozemské plavby, a kterou se ruší směrnice 93/12/EHS, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/802.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (Integrované prevence a omezení znečištění).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2015/2193/EU ze dne 25. listopadu 2015 o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší ze silničních spalovacích zařízení.

Směrnice Rady (EU) 2015/652 ze dne 20. dubna 2015, kterou se stanoví metody výpočtu a požadavky na podávání zpráv podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES o jakosti benzínu a motorové nafty.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1513 ze dne 9. září 2015, kterou se mění směrnice 98/70/ES o jakosti benzínu a motorové nafty a směrnice 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2284 ze dne 14. prosince 2016 o snížení národních emisí některých látek znečišťujících ovzduší o změně směrnice 2003/35/ES a o změně směrnice 2001/81/ES.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, ve znění nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/759 a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2413.“.

3. V § 1 odst. 2 písm. a) se slova „osob uváděných motorové benziny nebo motorovou naftu do voňného daňového oběhu na daňovém území České republiky pro dopravní účely a osob, které odovávají na daňové území České republiky pro dopravní účely motorové benziny nebo motorovou naftu uvedenou do voňného daňového oběhu v jiném členském státě Evropské unie (dále jen „dodavatel motorové benziny nebo motorové nafty“)“ nahrazují slovy „dodavatel pohonných hmot“.

4. V § 1 odst. 3 se slovo „radionuklidů“ nahrazuje slovem „radionuklidů“.

Poznámka pod čarou č. 2 se zrušuje.

5. V § 1 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Tento zákon se dále nevztahuje na činnosti Hasičského záchranného sboru České republiky při přípravě na mimořádné události“, při přípravě na přímém mimořádných úkolů a při jejich plnění“.

Poznámka pod čarou č. 43 zní:

„43) § 3 zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“.

Implementace novely zákona

Změny, které budou vyžadovat úpravy povolení provozu:

- Nové kódy stacionárních zdrojů **příloze č. 2** zákona
- **Zařazení** stacionárního zdroje podle přílohy č. 2 zákona
- **Sčítání** jmenovitých tepelných příkonů spalovacích zdrojů
- **Povolený celkový jmenovitý tepelný příkon a projektovaná kapacita** musí být stanoveny v povolení provozu
- Změny v podmínkách provozu v novele vyhlášky č. 415/2012 Sb.
- Změny v náležitostech **provozního řádu** podle novely vyhlášky č. 415/2012 Sb.
- Změny v náležitostech provozního řádu podle novely vyhlášky č. 415/2012 Sb.

Implementace novely zákona

Dosud vydaná stanoviska, sdělení a metodické pokyn:

(<https://mzp.gov.cz/cz/agenda/ochrana-ovzduasi/aktuality-v-ochrane-ovzduasi>)

- Metodický pokyn ke sčítání projektovaných kapacit – aktualizace
- Stanovisko k poplatkům (§ 15) – aktualizace
- Stanovisko ke správním poplatkům
- Stanovisko ke stacionárnímu zdroji k výzkumu a vývoji – aktualizace
- Stanovisko ke obecným a specifickým emisním limitům – aktualizace
- Stanovisko k „výjimce“ emisního limitu pro NO_x plynových zdrojů – aktualizace
- Stanovisko k pojmu záložní zdroj energie – aktualizace
- Stanovisko k autorizaci pro zpracování odborných posudků
- Sdělení ke kódu 12.1 (manipulace se sypkými materiály)
- Sdělení ke korekci kontinuálního měření emisí – aktualizace
- Sdělení ke stanovení počtu provozních hodin – aktualizace
- Sdělení odboru ochrany ovzduší k ohlašování termínu a výsledku jednorázového měření emisí
- FAQ k nepřetržitému sledování a zaznamenávání provozního parametru

Transpozice revidované směrnice o kvalitě ovzduší

- 20.11.2024 – směrnice 2024/2881 zveřejněna v Úředním věstníku EU
- 10.12.2024 – vstoupila v platnost
- **11.12.2026 transpoziční lhůta**
- 12.12.2012 – počátek účinnosti směrnice, zrušení platnosti starých směrnic 2004/107/ES a 2008/50/ES
- Transpozice směrnice proběhne novelou zákona o ochraně ovzduší a novelou vyhlášky č. 330/2012 Sb.
- Zpracováno paragrafové znění návrhu novely zákona o ochraně ovzduší a vyhlášky č. 330/2012 Sb.
- **Do 26.5.2026 běží meziresortní připomínkové řízení.**

 Úřední věstník
Evropské unie

CS
Rada L
20.11.2024

2024/2881

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2024/2881
ze dne 23. října 2024
o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu
(přepracované znění)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru (1),

s ohledem na stanovisko Výboru regionů (2),

v souladu s řádným legislativním postupem (3),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/107/ES (4) a 2008/50/ES (5) byly podstatně změněny. Vzhledem k potřebě provést další změny by měly být uvedené směrnice v zájmu přehlednosti přepracovány.

(2) Evropská komise ve svém sdělení ze dne 11. prosince 2019 nazvaném „Zelená dohoda pro Evropu“ stanovila ambiciózní plán přeměny Unie na spravedlivou a prosperující společnost s moderní a konkurenceschopnou ekonomikou účinně využívající zdroje, jejímž cílem je chránit, zachovávat a posilovat přírodní kapitál Unie a chránit zdraví a blahobyt občanů před environmentálními riziky a dopady. Pokud jde konkrétně o čisté ovzduší, zavázala se Komise dále zlepšovat kvalitu ovzduší a ve větší míře sledit normy Unie pro kvalitu ovzduší s doporučeními Světové zdravotnické organizace (WHO). Komise v Zelené dohodě pro Evropu rovněž oznámila, že posílá ustanovení o monitorování, modelování a plánování kvality ovzduší.

(3) Komise ve svém sdělení ze dne 12. května 2021 nazvaném „Cesta ke zdravé planetě pro všechny – Akční plán EU: Vstřícné mulovné znečištění ovzduší, vod a půdy“ stanovila akční plán pro nulové znečištění, který se mimo jiné zabývá aspekty Zelené dohody pro Evropu týkajícími se znečištění a dále obsahuje závazek snížit do roku 2030 dopad znečištění ovzduší na zdraví o více než 55 % a počet ekosystémů Unie, v nichž znečištění ovzduší ohrožuje biologickou rozmanitost, o 25 %.

(4) Akční plán pro nulové znečištění rovněž stanoví vizi pro rok 2050, podle níž se znečištění ovzduší sníží na úroveň, které již nejsou považovány za škodlivé pro zdraví a přírodní ekosystémy. Za tímto účelem by měl být uplatněn neoklasifikovaný přístup ke stanovení sávějících a budoucích norem Unie pro kvalitu ovzduší, přičemž by měly být stanoveny normy kvality ovzduší pro rok 2030 a následující období a vytvořena perspektiva pro dosažení souladu s nejaktuálnějšími pokyny WHO pro kvalitu ovzduší nejpozději do roku 2030 na základě mechanismu pravidelného přezkumu s cílem zohlednit nejnovější vědecké důkazy. Vzhledem k souvislosti mezi snižováním znečištění a dekarbonizací by měl být dlouhodobý cíl dosáhnout nulového znečištění uskutečňován souběžně se snižováním

(1) Úř. věst. C 146, 27.4.2023, s. 46.
(2) Úř. věst. C/C(2023)251, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/251/oj>.
(3) Postoj Evropského parlamentu ze dne 24. dubna 2024 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 14. října 2024.
(4) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/107/ES ze dne 15. prosince 2004 o obsahu arsenu, kadmia, rtuťi, niklu a polycyklických aromatických uhlovodíků ve vnějším ovzduší (Úř. věst. L 23, 26.1.2005, s. 3).
(5) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES ze dne 21. května 2008 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu (Úř. věst. L 152, 11.6.2008, s. 1).

ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2881/oj>

1/70

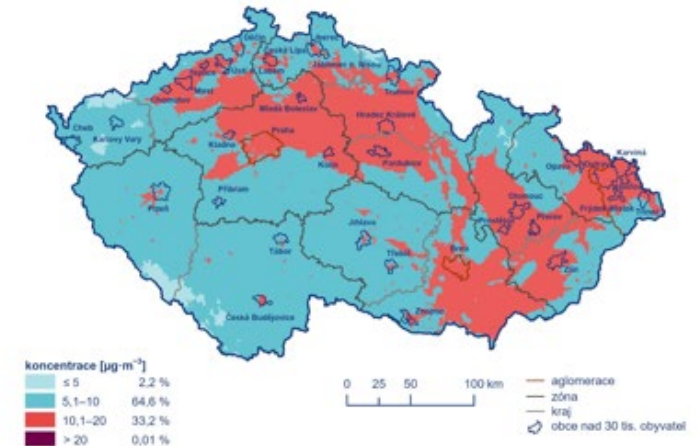
Transpozice revidované směrnice o kvalitě ovzduší

- Nové imisní limity se dle čl. 19.4 směrnice fakticky začínají posuzovat od 1.1.2026** Pokud dojde od tohoto data k překročení nových imisních limitů, je třeba přistoupit do dvou let k přijetí opatření k dosažení nových imisních limitů v čase co nejkratším.
- Nová směrnice stanovuje mechanismy pro aktivní dosažení nových limitů před rokem 2030, což musí transpoziční zákon zpracovat** (již nebude akceptovatelné čekat na termín závaznosti limitů a poté jednat, jako je to možné podle stávající směrnice a jako to umožňuje současný zákon v § 9).
- Nové imisní limity budou závazné v zákoně od 1.1.2030.**

Limit value	Starý imisní limit		Imisní limit dle směrnice 2024/2881	
PM_{2.5}				
1 day	/		25 µg/m ³	not to be exceeded more than 18 times per calendar year
Calendar year	25 µg/m ³		10 µg/m ³	
PM₁₀				
1 day	50 µg/m ³	not to be exceeded more than 35 times per calendar year	45 µg/m ³	not to be exceeded more than 18 times per calendar year
Calendar year	40 µg/m ³		20 µg/m ³	
Nitrogen dioxide (NO₂)				
1 hour	200 µg/m ³	not to be exceeded more than 18 times per calendar year	200 µg/m ³	not to be exceeded more than 3 times per calendar year
1 day	/		50 µg/m ³	not to be exceeded more than 18 times per calendar year
Calendar year	40 µg/m ³		20 µg/m ³	
Sulphur dioxide (SO₂)				
1 hour	350 µg/m ³	not to be exceeded more than 24 times per calendar year	350 µg/m ³	not to be exceeded more than 3 times per calendar year
1 day	125 µg/m ³	not to be exceeded more than 3 times per calendar year	50 µg/m ³	not to be exceeded more than 18 times per calendar year
Calendar year	/		20 µg/m ³	
Benzene				
Calendar year	5 µg/m ³		3,4 µg/m ³	
Carbon monoxide (CO)				
maximum daily 8-hour mean (1)	10 mg/m ³		10 mg/m ³	
1 day	/		4 mg/m ³	not to be exceeded more than 18 times per calendar year
Lead (Pb)				
Calendar year	0,5 µg/m ³		0,5 µg/m ³	

Transpozice revidované směrnice o kvalitě ovzduší

- Transpozice se promítne zejména do § 3, § 3a, § 5, § 9, změny lze očekávat dále v § 10, § 11 a § 12 zákona o ochraně ovzduší.
- Kompletní změnou projdou také přílohy č. 1, 5 a 6 zákona o ochraně ovzduší.
- Opatření na dosažení nových imisních limitů budou předmětem aktualizace programů zlepšování kvality ovzduší – tato opatření vzniknout v průběhu roku 2027 a proto se ještě nepromítnou do novely zákona ani vyhlášky č. 330/2012. Je možné, že v rámci aktualizace programů zlepšování kvality ovzduší vzejde potřeba zakotvit opatření na dosažení nových imisních limitů přímo do zákona a v tom případě by bylo výstupem programů zlepšování kvality ovzduší potřeba další novelizace zákona o ochraně ovzduší.

Obr. IV.1.12 Pole roční průměrné koncentrace $\text{PM}_{2,5}$ 2023

Obrázky: Situace neplnění imisního limitu pro roční $\text{PM}_{2,5}$ (dle stavu 2023) – horní obr. nový imisní limit (neplní se na 33 % plochy/81 monitorovacích stanic), spodní obr. stávající imisní limit (neplní se na 0 % plochy/ 0 stanicích)

Transpozice revidované směrnice o kvalitě ovzduší

Předpokládané překračování nových imisních limitů v roce 2030

	2030							
	BaP (rok)	benzen (rok)	NO2 (19max)	NO2 (rok)	PM2,5 (D19 max)	PM2,5 (rok)	PM10 (D19 max)	PM10 (rok)
CZ01	N	N	N	N	Y	Y	N	N
CZ02	N	N	N	N	N	Y	N	N
CZ03	N	N	N	N	N	Y	N	N
CZ04	N	N	N	N	Y	Y	N	N
CZ05	N	N	N	N	Y	Y	N	N
CZ06A	N	N	N	N	Y	Y	N	N
CZ06Z	N	N	N	N	N	Y	N	N
CZ07	N	N	N	N	Y	Y	N	N
CZ08A	Y	N	N	N	Y	Y	Y	Y
CZ08Z	Y	N	N	N	Y	Y	N	N

Posuzování souladu s emisními limity podle čl. 15a směrnice IED

- **Evropská komise připravuje implementační rozhodnutí stanovující jednotnou metodiku pro:**
  - kontinuální měření emisí (CEMS / AMS)
  - periodické měření (jednorázové odběry).
- **Cílem je:**
  - harmonizace pravidel napříč EU
  - právní jistota pro provozovatele i kontrolní orgány, sjednocení přístupů k nejistotě měření.

Posuzování souladu s emisními limity podle čl. 15a směrnice IED

- **Kontinuální měření: 4 varianty**
  - Option 1: Odečet maximální přípustné nejistoty stanovené IED.
  - Option 2: Bez odečtu nejistoty.
  - Option 3: Korekce podle variability zkoušky QAL 2 (site-specific).
  - Option 4: Korekce podle vyšší z hodnot QAL 1/ QAL 2.
- **Periodické měření: 4 varianty**
  - Option 1: Odečet nejistoty deklarované akreditovanou laboratoří.
  - Option 2: Odečet maximální přípustné nejistoty dle technických norem.
  - Option 3: Bez odečtu nejistoty.
  - Option 4: Odečet nejistoty pouze při překročení emisního limitu.

Posuzování souladu s emisními limity podle čl. 15a směrnice IED

- **Kontinuální měření**

- Navržená metoda (EK) **Option 3** (site-specific přístup).
- Korekce nejistoty založena na výsledcích QAL2 variability testu.
- Korekční hodnota se:
  - stanovuje pro každé zařízení zvlášť,
  - musí aktualizovat po každém relevantním QAL2,

- **Periodické měření**

- Navržené řešení (EK): **Option 4** (nejistota se odečítá pouze při překročení ELV)
- Zvláštní režim pro výsledky pod LOD/LOQ (limit detekce a limit kvantifikace):
- $< LOD \rightarrow \text{hodnota} = 0$
- $< LOQ \rightarrow \text{hodnota} = \frac{1}{2} LOQ$

Posuzování souladu s emisními limity podle čl. 15a směrnice IED

- **Kontinuální měření – preference ČR**
  - ČR podporuje **Option 1** (maximální nejistotu dle IED):
    - jednoduchý a harmonizovaný přístup,
    - vysoká právní jistota,
    - technicky a administrativně přiměřené řešení,
    - stabilní a automatizovatelné hodnocení souladu.
- **ČR odmítá řešení založená na QAL2 (Option 3/4):**
  - vyšší administrativní zátěž,
  - nutnost opakovaných úprav systému,
  - narušení logiky QAL1/QAL2,
  - nejistá srovnatelnost napříč zařízeními.

Posuzování souladu s emisními limity podle čl. 15a směrnice IED

- **Periodické měření – preference ČR**
  - ČR jednoznačně preferuje Option 1 (odečet nejistoty deklarované laboratoří):
    - respektuje fyziku měření i roli akreditace,
    - zajišťuje srovnatelnost dat,
    - konzistentní a analyticky využitelná data.
- **ČR odmítá Option 4 (návrh EK):**
  - zavádí dva režimy práce s daty,
  - komplikuje interpretaci a reporting,
  - zvyšuje administrativní náročnost.

Děkuji Vám za pozornost

Ministerstvo životního prostředí

@mzpcr

@ministerstvo_zp

Ministerstvo životního prostředí

@ministerstvozivotnihoprostredi